

med de respektive Organisationer at naa et godt Resultat. Resultatet af disse Forhandlinger vil selvfølgelig blive forelagt Rigsdagen, som saa maa tage sin Beslutning om, i hvilken Retning vi skal gaa. Jeg for mit Vedkommende haaber, det maa gaa i den Retning, at man blandt de interesserede vil finde det naturligt, at en Dommer er med, naar der skal afgives en Kendelse, men ikke er med ved Forligsmæglingen.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1—11 (se Tillæg A. Sp. 3091)

vedtoges uden Afstemning.

Lovforslagets Overgang til tredje Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Hærens Ordning.

Forhandlingen genoptoges.

Forsvarsministeren (Klaus Berntsen):

Efter at de forskellige Partiers Ordførere og flere ærede Medlemmer af dette høje Ting har udtalt sig om de foreliggende Lovforslag samt om de Spørgsmaal, som man har ment at burde drage ind under Diskussionen, finder jeg mig foranlediget til at fremsætte nogle Bemærkninger angaaende flere af de faldne Udtalelser.

Mit Indtryk af de foregaaende Dages Forhandlinger er det, at trods den megen Uenighed, som er kommet til Orde, er der dog eet Punkt, hvorom alle synes at være enige, og det er det, at vort Lands Udenrigspolitik og Forsvarspolitik baade i Krigs- og Fredsperioder kun bør have et eneste Formaal for Øje: at hævde vort Lands absolutte Neutralitet. Og hertil slutter Venstre og Ministeriet sig helt og uforbeholdent. Vi vil ikke ind i nogen Alliancepolitik, men sætte alt ind paa at bevare Freden og et venskabeligt Forhold til alle vore Nabo-stater, saa vidt det staar til os. Og i disse vore Bestræbelser venter vi Tilslutning fra alle Sider. Men Enigheden hører op, saa snart Talen bliver om, hvorledes Neutraliteten skal hævdes, naar den under en Krigssituation bliver truet. Dér er Venstre og det konservative Folkeparti enige i den Betragtning, at det er vor konstitutionelle Pligt med

de til Raadighed staaende Midler at yde et effektivt Forsvar for at hævde vort Lands Neutralitet, medens de Radikale og Socialdemokraterne mener det modsatte. Derfor vil de sidstnævnte Afrustning, de vil lade Landet ligge forsvarsløst. De vil ophæve baade Krigs- og Marineministeriet, og for saa vidt vil de gøre mig Opgaven let i Fremtiden, som de vil fordele alle mine Hverv til mine Kolleger. De Radikale derimod vil have baade en Hær og en Flaade, men denne militære Styrke er det jo ikke Meningen skal indlade sig paa noget som helst effektivt Forsvar for Neutraliteten, medmindre man paa Forhaand er sikker paa at kunne staa sig. Dette siges nu at have været afdøde Hørups Teori. Det er i og for sig en mærkelig Teori, thi baade politisk og folkeretligt set maa Neutralitetsforsvaret jo være en uafviselig Betingelse for, at vor Neutralitetserklæring overhovedet kan ventes at blive respekteret af nogen Stat. Hørups Teori, der nu synes at være god Latin for det radikale Parti og især for dets Ordfører, det ærede Medlem Hr. P. Munch, er jo en Teori, der staar i skærende Modsætning til den Opfattelse af dette vigtige Spørgsmaal, som blev hævdet af den Koneilspræsident, i hvis Ministerium afdøde Hørup sad tilligemed sin Kollega General Madsen, der var Krigsminister. I hele Verden er der dog neppe Mage til Begreb om Hævdelsen af Landets Neutralitet som det, der er gjort gældende i denne Betragtning, thi hvem i den vide Verden vil bryde sig om en Protest af den Art eller overhovedet bryde sig om, hvad der bliver sagt fra den Side, naar man paa Forhaand har erklæret, at man indlader sig ikke paa et effektivt Forsvar, uden at man i Forvejen er sikker paa at kunne klare sig? Afdøde Koneilspræsident og Udenrigsminister Deuntzer udtalte herom i 1902 følgende: Det vil være et klart Brud fra Danmarks Side af dets Neutralitet, hvis det overfor en Neutralitetskrænkelse indskrænker sig til en blot Protest, og i Almindelighed ogsaa, hvis det nøjes med en rent formel Modstand, der alene gaar ud paa at konstatere, at det stedfindende betragtes som en Krænkelse af Landets Neutralitet, og at man vilde modsætte sig det med Magt, men paa Grund af den fremmede Stats Overlegenhed anser sig for ude af Stand dertil. Disse Udtalelser er jo stik modsatte den Opfattelse, som man nu paaberaaber sig, den tidligere Minister Hørup i sin Tid skal have gjort gældende; og da General Madsen, der var Medlem af det samme Ministerium, gik til Rigsdagen og fik gennemført en Bevilling paa 5 Mill. Kr. til Anskaffelse af Felttskyts, var der da